

Statistisk ukehefte

S T A T I S T I S K S E N T R A L B Y R D

1. årgang

Nr. 15, 1960

I N N H O L D

Industriproduksjonen 1 februar 1960

Veitrafikkulykker med personskaide 1 januar 1960

Opplagsstatistikk pr. 31. mars 1960

Engrosprisindeksen pr. 15. mars 1960

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 3, 1960

Aktuelle konjunkturtall for Norge

Levekostnadsindeksen pr. 15. mars 1960

Utenrikshandelen i mars 1960

Barnevernsstatistikk 1958

Industriproduksjonen i februar 1960

Statistisk Sentralbyrås månedlige produksjonsindeks viser at industriproduksjonen var vel 5 prosent større i februar 1960 enn i samme måned i fjor. Indeksen beregnes som et ukegjennomsnitt i hver måned og tallene er derfor ikke påvirket av at februar hadde en arbeidsdag mer i år enn i 1959. Indekstallene var 126 i februar i år mot 119 i fjor og 115 i januar i år (1955 = 100).

I eksportindustrien var produksjonen i februar vel 4 prosent større i år enn i fjor. Indekstallene var henholdsvis 134 og 129. Innen eksportindustrien var produksjonsøkningen sterkest ved fryseriene, papirfabrikkene, oljemøllene og -raffineriene, ferrolegeringsverkene og aluminiumsverkene. Ved hermetikfabrikkene og sildoljefabrikkene var produksjonen vesentlig mindre enn i februar i fjor.

Produksjonen i hjemmeindustrien var vel 5 prosent større i februar 1960 enn i samme måned i fjor. Indekstallet var 123 i år mot 116 i fjor. Stigningen i indekstallet var vesentlig sterkere for konsumvareindustrien (knappt 9 prosent) enn for investeringsvareindustrien (vel 1 prosent). Indekstallet for den siste gruppen beregnes imidlertid for en stor del på grunnlag av oppgaver over utførte timeverk. Dersom produksjonen pr. timeverk er økt fra februar i fjor, vil produksjonsøkningen i investeringsvareindustrien være større enn indekstallene viser.

Av de enkelte industrigruppene i hjemmeindustrien viste blant annet kullgruvene, bekledningsindustrien og papp- og papirvarefabrikkene sterk øking i produksjonen fra februar i fjor, mens blant annet møbel- og innredningsindustrien og teglverkene viste sterk nedgang.

I gjennomsnitt for januar og februar var indekstallet for hele industrien 6,5 prosent høyere i 1960 enn i 1959. I eksportindustrien var stigningen 9,2 prosent og i hjemmeindustrien 5,5 prosent.

Produksjonsindeks for bergverk, industri og elektrisitetsproduksjon. 1955 = 100

	Jan.- Febr.		Febr.	Jan.	Febr.
	1959	1960	1959	1960	1960
Hele industrien	113	120	119	115	126
Bryting av kull og malm	117	124	118	113	134
Nærings- og nytelsesmiddelindustri i alt .	98	103	109	91	114
Av dette: Meierier	99	111	103	105	117
" " : Hermetikkfabrikker	64	76	87	79	72
" " : Sjokoladefabrikker	127	130	141	120	140
" " : Bryggerier og mineralvann- fabrikker	79	83	83	80	85
" " : Tobakksfabrikker	105	107	112	103	111
Tekstilindustri i alt	111	124	117	121	126
Av dette: Trikotasjefabrikker	109	129	115	133	125
Bekledningsindustri i alt	112	135	121	126	145
Av dette: Konfeksjonsfabrikker	111	137	122	125	149
" " : Skotøyfabrikker	117	128	116	127	129
Trevare- og møbelindustri	86	86	93	78	93
Treforedlingsindustri i alt	110	127	116	124	2) 130
Av dette: Cellulosefabrikker	104	116	111	114	118
" " : Papirfabrikker	115	131	118	128	134
Kjemisk industri i alt	111	116	129	1) 107	125
Av dette: Kjemisk grunnindustri	113	124	116	124	124
" " : Olje- og fettindustri	101	91	168	1) 59	124
Jord- og steinvarerindustri	107	114	115	114	114
Primær jern- og metallindustri	144	168	152	1) 166	170
Annen jern- og metallindustri	110	109	114	105	112
Andre industrier	109	111	113	103	118
Gass- og elektrisitetsverk	145	154	144	155	154
Eksporthandelindustri	116	127	129	1) 120	134
Hjemmeindustri i alt	112	118	116	113	123
Av dette: Konsumvarerindustri	113	123	118	118	128
" " : Investeringsvarerindustri ...	110	112	115	108	116

1) Rettet tall

2) Produksjonen ved tresliperiene er anslått

Veitrafikkulykker med personskade i januar 1960

Tabell 1. Tallet på ulykker og drepte og skadde personer (foreløpige tall)

	Ulykker med personskade	Personer drept eller skadd			
		I alt	Drept ¹⁾	Alvorlig skadd ²⁾	Lettere skadd
1959: Januar	255	355	15	146	194
1960: Januar	244	327	20	133	174

1) Død innen 30 dager etter ulykken. 2) Alvorlig skade: Brudd, knusninger, alvorlige skår og flenger, indre skader og alle skader som førte til sykehusbehandling.

Tabell 2. Personer drept eller skadd etter trafikantgruppe (foreløpige tall)

	Drept	Alvorlig skadd	Lettere skadd	Drept eller skadd i alt
Bilførere	-	17	46	63
Bilpassasjerer	1	36	75	112
Motorsyklister 1)	3	11	5	19
Motorsykkelpassasjerer 2)..	-	-	-	-
Syklister	1	12	8	21
Sykkelpassasjerer	-	-	1	1
Personer på spark, kjelke, ski	1	3	4	8
Fotgjengere	11	53	33	97
Andre mennesker	3	1	2	6
I alt	20	133	174	327

1) Inkl. mopedister. 2) Inkl. mopedpassasjerer.

Tabell 3. Personer drept etter trafikantgruppe og aldersklasse (foreløpige tall)

	Under 8 år	8-14 år	15-19 år	20-29 år	30-59 år	60 år og over	I alt
Bilførere	-	-	-	-	-	-	-
Bilpassasjerer	-	-	-	-	-	1	1
Motorsyklister 1)	-	-	1	1	1	-	3
Motorsykkelpassasjerer 2)..	-	-	-	-	-	-	-
Syklister	-	-	-	-	-	1	1
Sykkelpassasjerer	-	-	-	-	-	-	-
Personer på spark, kjelke, ski	-	-	-	-	-	1	1
Fotgjengere	1	2	-	1	4	3	11
Andre mennesker	-	-	-	1	2	-	3
I alt	1	2	1	3	7	6	20

1) Inkl. mopedister. 2) Inkl. mopedpassasjerer.

Opplagsstatistikk pr. 31. mars 1960

Statistisk Sentralbyrås opplagsstatistikk omfatter bare skip over 500 brutto-tonn som ligger uvirksomme med avmønstret mannskap på grunn av fraktmarkedets stilling. Skip som reparerer, venter på plass ved verksted eller som midlertidig er tatt ut av fart som ledd i selskapets disposisjoner, er ikke tatt med i statistikken.

Tabell 1. Opplagte norske handelsskip ved utgangen av måneden

	Tørrlastskip		Tankskip		I alt	
	Antall skip	Brutto-tonn	Antall skip	Brutto-tonn	Antall skip	Brutto-tonn
1959: Mars	107	360 198	42	427 045	149	787 243
April	108	361 557	55	591 049	163	952 606
Mai	98	347 124	61	659 972	159	1 007 096
Juni	93	352 200	69	743 369	162	1 095 569
Juli	83	307 855	71	760 750	154	1 068 605
August	73	272 797	70	737 903	143	1 010 700
September	67	254 774	73	771 560	140	1 026 334
Oktober	62	235 954	68	702 223	130	938 177
November	57	220 119	48	461 919	105	682 038
Desember	50	188 820	47	448 762	97	637 582
1960: Januar	48	160 850	41	378 247	89	539 097
Februar	46	134 241	46	435 832	92	570 073
Mars	53	147 496	49	471 352	102	618 848

Tabell 2. Opplagte skip pr. 31. mars 1960 etter størrelse og byggeår

Byggeår	500-2499 br.tonn		2500-4999 br.tonn		5000-9999 br.tonn		10000 br.tonn og over		I alt	
	Antall skip	Brutto-tonn	Antall skip	Brutto-tonn	Antall skip	Brutto-tonn	Antall skip	Brutto-tonn	Antall skip	Brutto-tonn
<u>Tørrlastskip</u>										
1929 og før	23	34 020	4	15 270	-	-	-	-	27	49 290
1930-1944	8	11 449	3	8 623	8	59 233	-	-	19	79 305
1945-1949	5	10 050	-	-	1	7 247	-	-	6	17 297
1950-1954	1	1 604	-	-	-	-	-	-	1	1 604
1955-1959	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
I alt	37	57 123	7	23 893	9	66 480	-	-	53	147 496
<u>Tankskip</u>										
1929 og før	-	-	-	-	2	13 627	1) -	-	2	13 627
1930-1944	-	-	-	-	12	99 921	2) 4	41 645	16	141 566
1945-1949	-	-	-	-	5	44 046	7	73 120	12	117 166
1950-1954	1	1 477	-	-	4	36 312	12	133 456	17	171 245
1955-1959	-	-	-	-	-	-	2	27 748	2	27 748
I alt	1	1 477	-	-	23	193 906	25	275 969	49	471 352

1) Inkl. 1 skip som midlertidig nyttes som kraftverk

2) Inkl. 2 skip som midlertidig nyttes som kraftverk

Engrosprisindeksen pr. 15. mars 1960 (1952 = 100)

Statistisk Sentralbyrås engrosprisindeks pr. 15. mars er uendret fra måneden før, 111.

Indekstallet for kjemikalier har steget ett poeng, mens indekstallene for matvarer og for animalske og vegetabiliske oljer og fett har falt ett poeng. Indekstallene for de andre varegruppene er uendret.

Indekstallet for ikke-varige produksjonsmidler har falt ett poeng. Indekstallet for byggematerialer har steget ett poeng.

Engrosprisindeks (prisindeks for førstegangsomsetningen innen landet) 1952=100

	Febr. 1959	Mars 1959	Febr. 1960	Mars 1960
Matvarer	123	121	121	120
Drikkevarer og tobakk	111	111	110	110
Råvarer	111	112	113	113
Fast brensel, brenselolje og elektrisk kraft	105	105	103	103
Animalske og vegetabiliske oljer og fett	95	95	95	94
Kjemikalier	109	109	111	112
Bearbeidde varer	103	102	106	106
Maskiner og transportmidler	108	108	108	108
Forskjellige ferdigvarer	96	96	98	98
<u>Total</u>	<u>110</u>	<u>110</u>	<u>111</u>	<u>111</u>
Konsumvarer ¹⁾	113	111	112	112
Ikke-varige produksjonsmidler	109	109	111	110
Av dette: Byggematerialer	113	113	113	114

1) Unntatt konsumvarer i gruppen maskiner og transportmidler.

Tillegg til de internasjonale månedstabeller i Statistisk månedshefte nr. 3, 1960

Tallene er mottatt i tiden 6/4 - 12/4 1960 og er foreløpige. De vil eventuelt bli korrigert i Statistisk månedshefte. Der vil man også finne nærmere forklaringer til tallene og alle korreksjoner av eldre tall.

Tall i parentes gjelder måneden (kvartalet, uken) før.

S v e r i g e (tabell 70)

Valutabeholdning	Kol.J	Jan.	1844	(2181 R)
------------------------	-------	------	------	----------

S t o r b r i t a n n i a (tabell 71)

Produksjon

a. Produksjonsindeks, industri	" C a	Feb.	128	(128 R)
Bytteforhold	" G	Feb.	111	(111)
Reuter's råvareindeks, uketall	"	4/4-8/4	87	(87)

F r a n k r i k e (tabell 72)

Øyeblikkelig rente på statsobligasjoner "	E	Jan.	5,17	(5,03)
Timefortjeneste	H	3. kv.	196,9	(195,1)

V e s t - T y s k l a n d (tabell 73)

Valutabeholdning	" K	Jan.	20441	(20913 R)
------------------------	-----	------	-------	-----------

S a m b a n d s s t a t e n e (tabell 75)

Produksjon

b. Stålproduksjon	" D b	Mars	10,4	(10,0)
c. Bilproduksjon	" D c	Mars	772	(776)
Moody's råvareindeks, uketall	"	4/4-8/4	93	(92)
Levekostnadsindeks	" K	Feb.	110	(110)
Timefortjeneste	" L	Feb.	2,28	(2,29)

Aktuelle konjunkturtall for Norge

(Relative tall. Gjennomsnittlig månedstall 1958 = 100)

	Des. - febr.		Febr.	Des.	Jan.	Febr.
	1958-59	1959-60	1959	1959	1960	1960
Sysseilsetting:						
I alt	99,0	100,2	100,4	99,1	99,7	101,7
Industri	96,9	100,3	97,9	99,8	99,2	101,8
Bygge- og anleggsvirksomhet .	95,8	95,2	96,8	95,8	93,6	96,1
Arbeidsløyse:						
I alt	171,9	138,6	152,1	152,1	146,6	116,4
Industri	156,2	103,9	129,4	119,6	109,8	82,4
Bygge- og anleggsvirksomhet .	183,2	163,4	158,2	178,0	172,5	138,5
Industriproduksjon:						
Hele industrien	103	110	111	105	107	117
Eksportindustrien	106	116	123	109	113	126
Hjemmeindustrien, i alt	102	108	108	103	106	115
Hjemmeindustrien, konsumvare- industrien	104	112	110	107	110	120
Hjemmeindustrien, invester- ingsvareindustrien	100	102	106	98	100	107
Byggevirksomhet:¹⁾						
Innvilgede bygg, boliger	84	86	41	103	108	48
Innvilgede bygg, industribygg	75	102	20	123	160	22
Bygg under arbeid, boliger ..	102	105	102	111	104	101
Bygg under arbeid, industri- bygg	94	98	91	100	99	95
Detaljomsättning:						
I alt ¹⁾	111	117	85	105	156	89
Utenrikshandel:						
Eksportverdi, uten skip	99	116	101	125	115	112
Eksportverdi, i alt	98	140	128	129	112	112
Importverdi, uten skip	100	115	97	123	108	115
Importverdi, i alt	99	105	99	104	102	109
Innførselsoverskott, uten skip	86	93	70	101	76	104
Eksportvolum, uten skip ²⁾ ...	106	118
Importvolum, uten skip ²⁾	112	122
Skipsfart:						
Turfrakter	101	110	102	114	109	107
Tankfrakter	113	109	104	110	114	103
Opplagte skip	95	102	105	112	94	100

Aktuelle konjunkturtall for Norge (forts.)

(Relative tall. Gjennomsnittlig månedstall 1958 = 100)

	Des. - febr.		Febr.	Des.	Jan.	Febr.
	1958-59	1959-60	1959	1959	1960	1960
Offentlige finanser:						
Innbetalt inntekts- og formuesskatt i alt ¹⁾	118	105	101	192	36	87
Etterskottsskatt (aksjeselskaper) ¹⁾	98	80	6	208	27	5
Forskottsskatt (personlig næringsdrivende) ¹⁾	93	82	24	165	58	23
Forskottstrekk (lønns- mottakere) ¹⁾	126	116	156	184	29	134
Innbetalt alminnelig omsetningsavgift	113	116	92	110	148	90
Penger og kreditt:						
Valutabeholdning ¹⁾	108	123	107	124	125	121
Forretningsbanker, utlån	99	104	100	103	104	105
Forretningsbanker, innskott fra andre enn banker	100	106	100	106	104	94
Forretningsbanker, likvide beholdninger	118	120	103	138	111	104
Postgiro, omsetning	103	106	93	141	85	91
Åpnede akkordforhandlinger ...	107	100	100	40	40	220
Aksjeindeks	104	113	105	110	114	114
Priser:						
Eksportpriser, uten skip ²⁾ ...	99	98
Importpriser, uten skip ²⁾	98	95
Bytteforhold, uten skip ²⁾	101	103
Engrospriser	100	101	100	101	101	101
Levekostnader	102	102	103	103	102	102

1) Gjelder månedene november - januar.

2) Gjelder månedene oktober - desember.

Levekostnadsindeksen pr. 15. mars 1960

Statistisk Sentralbyrås indeks for levekostnadene pr. 15. mars har steget ett poeng fra måneden før, fra 163 til 164.

Indekstallet for hovedgruppen matvarer har steget 0,5 prosent, fra 183 til 184. Av undergruppene har indekstallene for poteter, grønnsaker, frukt og bær steget 2,2 prosent, for mjølk, smør, ost og egg 1,8 prosent og for matvarer ellers 0,5 prosent. Indekstallet for fleisk har falt 2,2 prosent, mens indekstallene for de andre matvaregruppene er uendret.

Indekstallene for husleie har steget 1,4 prosent og for gruppen andre utgifter 0,6 prosent. Indekstallene for de andre hovedgruppene er de samme som for måneden før.

Indekstall 1949 = 100

	Februar 1959	Mars 1959	Februar 1960	Mars 1960
Matvarer	187	182	183	184
Drikkevarer og tobakk	138	138	140	140
Kull, koks, ved og petroleum	186	186	182	182
Gass og elektrisitet	128	128	128	128
Bekledning	147	147	149	149
Husleie	139	141	143	145
Andre utgifter	154	154	155	156
Total	164	162	163	164

Utenrikshandelen i mars 1960

Statistisk Sentralbyrås foreløpige oppgaver over verdien av utenrikshandelen uten skip i mars 1960 viser en innførsel på 775 mill. kr. og en utførsel på 575 mill. kr. De tilsvarende tall for februar var 671 mill. kr. og 475 mill. kr.

I mars 1959 viste oppgavene over verdien av utenrikshandelen uten skip en innførsel på 563 mill. kr. og en utførsel på 489 mill. kr.

Barnevernsstatistikk 1958.

Barnevernsstatistikken utarbeides årlig på grunnlag av oppgaver fra barnevernsnemndene. Barnevernsstatistikken for 1954 og 1955 er trykt i Statistiske meldinger nr. 5, 1957. Her er også gitt en redegjørelse for opplegget av statistikken. Statistikken for 1956 og 1957 er trykt i Statistiske meldinger nr. 9, 1958 og nr. 3, 1959.

Etter Barnevernloven skal det være en barnevernsnemnd i hver kommune. Til statistikken for 1958 mangler oppgave fra 11 barnevernsnemnder — 1 by og 10 herreder — med et folketal pr. 1. januar 1958 på tilsammen 31 998.

Barnevernsnemndenes virksomhet.

I 1958 holdt barnevernsnemndene i alt 1 918 møter og behandlet 11 439 saker (se tabell 1). Dette gir en stigning i antall møter fra 1957 på 5 prosent og i antall saker på 11 prosent. I 1958 var det på 141 møter behandlet saker omhandlet i Barnevernlovens § 5, dvs. saker av en slik art at vedkommende herreds- eller bydommer skal tiltre nemnda som medlem.

Tabell 1. Møtevirkomheten i barnevernsnemndene i 1958.

	Kommuner i alt som har svart på spørsmålet	Møter i barnevernsnemndene		Tallet på saker som er behandlet
		I alt	Av dette møter om saker omhandlet i Barnevernl. § 5	
Oslo	1	47	10	1 624
Andre byer	62	376	50	3 444
Industri- og forstadskommuner	72	373	35	2 537
Andre bygder	592	1 122	46	3 834
Hele landet	727	1 918	141	11 439

I 1958 hadde 81,3 prosent av barnevernsnemndene ingen eller færre enn 4 møter, 14,6 hadde fra 5 til 9 møter og 4,1 prosent hadde flere enn 10 møter. I 1957 var det 83,8 prosent av nemndene som hadde holdt ingen eller færre enn 4 møter og 2,7 prosent som hadde flere enn 10 møter.

I alt mottok barnevernsnemndene 5 078 meldinger om barn i 1958 (se tabell 2). Flere meldin-

ger om samme sak er regnet som én melding. Enkelte meldinger kan omfatte flere barn. Da også flere meldinger kan gjelde barn som det allerede er satt i verk vernetiltak for, er det ikke noen direkte sammenheng mellom tallet på de mottatte meldinger og tallet på barn hvis sak er behandlet av barnevernsnemnda i løpet av året.

Av de mottatte meldinger ble 1 974 henlagt av barnevernsnemndene uten videre forføyning.

Kommunenes nettoutgifter til barnevern var i 1958 28 mill. kr. De største utgiftspostene er bidrag til barnevernsinstitusjoner og utgifter til forpleining av barn under omsorg (se tabell 3).

Tabell 2. Mottatte meldinger om barn i 1958.

	Mottatte meldinger		
	I alt	Henlagt	Under behandling ved årets utgang
Oslo	835	180	61
Andre byer	1 954	800	261
Industri- og forstadskommuner	976	446	84
Andre bygder	1 313	548	243
Hele landet	5 078	1 974	649

Tabell 3. Kommunenes nettoutgifter til barnevern i 1958.¹ 1000 kr.

	Oslo	Andre byer	Industri- og forstadskommuner	Andre bygder	Hele landet
Nettoutgifter i alt	13 966	7 420	2 947	3 638	27 971
Av dette til:					
Administrasjon	452	249	122	157	980
Forebyggende åtgjerder	30	95	113	229	467
Forpleining av barn under omsorg	2 763	3 174	1 116	1 870	8 965
Ettervern					
Barnevernsinstitusjoner	10 366	3 206	1 094	230	14 896
Refusjon til andre kommuner	202	299	370	956	1 827
Andre utgifter og uspesifiserte beløp	153	380	119	184	836

¹ For følgende kommuner refererer oppgaven seg til budsjettåret 1957—58: Oslo, Holmestrand, Arendal, Ås, Lier, Bodin. 1958—59: Drammen, Egersund, Hadsel.

Regnet pr. innbygger var utgiftene i Oslo kr. 30,26,¹⁾ i andre byer kr. 11,10, i industri- og forstadskommuner kr. 4,89 og i andre bygder kr. 2,12. For hele landet var utgiftene kr. 8,11 pr. innbygger. Ved disse beregninger har en brukt oppgaver over hjemmehørende folkemengde pr. 1. januar 1958 i de kommuner som har gitt oppgaver over utgiftene.

Tabell 4. Nemndenes utgifter til barnevernsinstitusjoner i 1958.¹ 1000 kr.

	Oslo	Andre byer	Industri- og forstads-kommuner	Andre bygder	Hele landet
Utgifter til barnevernsinstitusjon.	210 366	3 206	1 094	230	214 896
Kommunenes egne institusjoner	6 388	1 554	685	110	8 737
Private institusjoner	2 091	1 652	409	120	4 272
Av dette til:					
Barnehjem	2 259	933	454	169	3 815
Kommunenes egne institusjoner	1 984	809	393	108	3 294
Private institusjoner	275	124	61	61	521
Daghjem	3 503	691	269	—	4 463
Kommunenes egne institusjoner	2 115	93	233	—	2 441
Private institusjoner	1 388	598	36	—	2 022
Barnehager	³	854	306	57	1 217
Kommunenes egne institusjoner	³	163	43	2	208
Private institusjoner	³	691	263	55	1 009
Fritidsvirksomhet Kommunenes egne institusjoner	493	250	48	3	794
Private institusjoner	244	146	6	—	396
Barnekolonier ...	249	104	42	3	398
Komm. egne institusjoner.	2 224	478	17	1	2 720
Private institusjoner	2 045	343	10	—	2 398
Private institusjoner	179	135	7	1	322

¹ Se note 1 for tabell for kommunale nettoutgifter.

² Av dette er et beløp på kr. 1 887 000 ikke tatt med i nedenstående spesifikasjoner.

³ Barnehager er tatt med under daghjem.

Fosterbarn anbrakt av private.

Barnevernsnemndene skal føre tilsyn med alle barn anbrakt av private i fosterhjem og barnehjem (Barnevernlovens §§ 30, 32 og 33). Tabell 5 viser tallet på barn anbrakt av private og som nemndene førte tilsyn med pr. 31. desember 1956, 1957 og 1958.

I kommunene i alt eksklusive Oslo viser statistikken en stigning i tallet på privat an-

¹ I 1957 er Oslos utgifter til barnevern oppgitt til 10,660 mill. kr. Dette tall er senere rettet til 11,660 mill. kr. Regnet pr. innbygger var utgiftene i Oslo i 1957 kr. 25,62 og for hele landet kr. 7,15.

Tabell 5. Barn anbrakt av private under tilsyn pr. 31. desember 1956—1958.

	Fosterhjem			Barnehjem			I alt		
	1956	1957	1958	1956	1957	1958	1956	1957	1958
Oslo	48	59	..	33	58	..	81	117
Andre byer ..	132	135	150	71	65	62	203	200	212
Industri- og forstads-kommuner	186	184	199	18	31	44	204	215	243
Andre bygder	773	869	913	41	37	52	814	906	965
Hele landet	1236	1321	..	166	216	..	1402	1537

brakte fosterbarn på 97 fra 1956 til 1957, og på 74 fra 1957 til 1958. Denne stigningen er ikke reell, men skyldes at det etter hvert er flere eldre fosterhjemsforhold som blir registrert av nemndene.

Opgavene over barn anbrakt av private under tilsyn av barnevernsnemndene bygger på summariske opplysninger i årsmeldingene om barnevernsnemndenes virksomhet. Disse barna er ikke tatt med i de etterfølgende tabeller.

Særlige vernetiltak.

Barn under omsorg.

Pr. 31. desember 1957 hadde barnevernsnemndene omsorgen for i alt 5 085 barn. Ved utgangen av 1958 var tallet steget til 5 142, altså en øking på 57 barn.

Barn hvis sak var under behandling ved utgangen av året, tas med i statistikken i det året saken er avgjort. Til statistikken for 1958 fikk en oppgaver for 49 gutter og 22 piker hvis sak var under behandling. Disse barna er ikke tatt med i statistikken for 1958.

Også i 1958 har en fått registrert barn — 33 gutter og 28 piker — som var tatt under omsorg før 1958, men som nemndene tidligere ikke har gitt oppgave for. Av disse 61 barna var pr. 31. desem-

Tabell 6. Barn under omsorg pr. 31. desember 1954—1958.

	1954	1955	1956	1957	1958
Under omsorg ved årets begynnelse .	¹ 4 084	4 159	4 682	4 882	5 085
Tilgang i året ...	² 485	1 554	1 334	1 393	1 400
Avgang i året ...	² 410	1 031	1 209	1 251	1 343
Under omsorg ved årets utgang	4 159	4 682	³ 4 807	⁴ 5 024	5 142

¹ Pr. 1. juli 1954.

² 1. juli—31. desember 1954.

³ Ifølge oppg. mottatt i 1957 skal tallet være 4 882.

⁴ Ifølge oppg. mottatt i 1958 skal tallet være 5 085.

Tabell 7. Barn kommet under omsorg i 1958.

	Anbrakt i:													I alt
	Fosterhjem	Barnehjem	Lærlinge- og ungdomshjem	Tjeneste og lære	Observasjons-skole	Verneskole	Sp-skole for barn med tilp.-van-sker	Annen spesial-skole	Barne-psyki-atrisk beh.-hjem	Ånds- svake-hjem	Sykehus	Tbc.-sana-torium	Spe-sial-skole for van-føre barn	
Gutter:														
Under 1 år	11	159	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	172
1- 2 »	18	82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100
3- 6 »	31	102	-	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	136
7-13 »	77	87	-	-	20	2	25	9	21	1	2	-	1	245
14-17 »	26	9	14	3	-	19	17	2	6	2	1	1	-	100
Uoppgitt	5	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
Oslo	22	198	12	-	9	6	7	-	18	-	-	2	-	274
Andre byer	42	160	1	-	9	9	21	4	4	2	3	-	-	255
Bygder	104	82	1	3	2	6	14	8	6	1	1	1	1	230
Hele landet	168	440	14	3	20	21	42	12	28	3	4	3	1	759
Piker:														
Under 1 år	14	154	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	169
1- 2 »	12	67	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	81
3- 6 »	33	87	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	122
7-13 »	69	64	1	-	5	2	2	3	4	1	1	-	-	152
14-17 »	29	6	34	2	-	10	20	5	-	-	-	-	-	106
18-20 »	-	-	¹ 2	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	5
Uoppgitt	-	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6
Oslo	23	173	20	-	5	3	7	-	2	-	1	2	-	236
Andre byer	38	145	9	-	-	4	5	3	2	2	1	-	-	209
Bygder	96	65	8	2	-	8	11	5	-	1	-	-	-	196
Hele landet	157	383	37	2	5	15	23	8	4	3	2	2	-	641
Barn i alt, hele landet	325	823	51	5	25	36	65	20	32	6	6	5	1	1 400

¹ Begge var tidligere under ettervern.

Tabell 8. Barn som omsorgen opphørte for i 1958.

	Om-sorgen opphørt ved fylte 21 år § 48.1	Omsorgen opphørt for fylte 21 år				Om-sorgen opphørt i alt
		Etter § 48.3		Adop-tert	Andre grunner	
		I alt	Av disse hjem til foreldrene			
Gutter:						
Under 1 år	-	49	49	47	3	99
1- 2 »	-	82	82	12	5	99
3- 6 »	-	102	102	14	3	119
7-13 »	-	125	125	4	9	138
14-17 »	-	161	98	-	7	168
18-20 »	-	58	10	-	2	60
21-23 »	23	-	-	-	-	23
Uoppgitt .	-	7	6	-	-	7
Oslo	11	210	191	40	9	270
Andre byer	6	204	165	22	8	240
Bygder ...	6	170	116	15	12	203
Hele landet	23	584	472	77	29	713

Tabell 8. (forts.) Barn som omsorgen opphørte for i 1958.

	Om-sorgen opphørt ved fylte 21 år § 48.1	Omsorgen opphørt for fylte 21 år.				Om-sorgen opphørt i alt
		Etter § 48.3		Adop-tert	Andre grunner	
		I alt	Av disse hjem til foreldrene			
Piker:						
Under 1 år	-	46	46	48	1	95
1- 2 »	-	82	82	14	6	102
3- 6 »	-	89	89	12	7	108
7-13 »	-	82	82	5	10	97
14-17 »	-	116	78	1	5	122
18-20 »	-	67	19	1	6	74
21-23 »	23	-	-	-	-	23
Uoppgitt .	-	6	6	-	3	9
Oslo	6	184	171	39	7	236
Andre byer	6	177	151	25	7	215
Bygder ...	11	127	80	17	24	179
Hele landet	23	488	402	81	38	630

ber 1957 10 i fosterhjem, 33 i barnehjem, 3 i tjeneste eller lære, 1 i observasjonsskole, 6 i spesialskole for barn med tilpasningsvansker, 7 i annen spesialskole og 1 i barnepsykiatrisk behandlingshjem.

Tabell 7 viser tallet på barn som ble tatt under omsorg av barnevernsnemndene i 1958, og hvor de først ble anbrakt. Omsorgen ble overtatt for i alt 1 400 barn. For 101 av disse barna — 50 gutter og 51 piker — hadde barnevernsnemndene tidligere satt i verk forebyggende åtgjerdelser, for 30 av dem tidligere i 1958. Videre er i tabellen tatt med 16 gutter og 10 piker som var under ettervern pr. 1. januar 1958, men som ble tatt under omsorg igjen senere i året. Etter Barnevernloven har nemndene ikke adgang til å overta omsorgen for barn som har fylt 18 år. Tabell 7 viser at 5 barn i aldersgruppen 18—20 år likevel er tatt under omsorg i 1958. Av disse var 2 barn tidligere under ettervern.

En del av de barna som var under omsorg i 1958 ble flyttet fra et oppfostringssted til et annet i løpet av året. Tabell 7 viser hvor barna ble plasert første gangen utenfor hjemmet, og tabell 9 viser anbringelsesstedet pr. 31. desember

1958. Flytninger av barna forekommer relativt hyppig. Av de barna som var anbrakt til oppfostring utenfor hjemmet før 1958 eller i 1958, ble 360 barn flyttet én gang og 117 barn 2 ganger i løpet av året.

Tabell 8 viser tallet på barn som er gått ut av barnevernsnemndenes omsorg i 1958. Etter § 48 i Barnevernloven skal barn som barnevernsnemnda har satt bort til oppfostring stå under omsorg av nemnda til det har fylt 21 år. Nemndomsomsorgen skal imidlertid oppheves før fylte 21 år, dersom det ikke lenger er tilstrekkelig grunn for åtgjerdene. I alt ble nemndomsomsorgen i 1958, opphevet for 1 343 barn hvorav 1 297 var under 21 år. Av disse siste kom 874 hjem til foreldrene, mens 158 barn ble adoptert. Av de 67 barna under 21 år som omsorgen opphørte for av andre grunner, er 8 døde.

For 40 barn — 20 gutter og 20 piker — ble omsorgen overført fra en barnevernsnemnd til en annen i 1958.

Tabell 9 viser barn under omsorg og hvor de var anbrakt pr. 31. desember 1958. Av de 5 142 barna som da var anbrakt til oppfostring utenfor hjemmet var 42,5 prosent anbrakt i fos-

Tabell 9. Barn under omsorg pr. 31. desember 1958.

	Anbrakt i:														I alt
	Fosterhjem	Barnehjem	Lær-linge- og ungd.-hjem	Tjeneste og lære	Observasjonsskole	Verneskole	Sp-skole for barn med tilp.-vansker	Annen spesialskole	Barnepsykiatrisk beh.-hjem	Åndssvakehjem	Sykehus	Tbc. sanatorium	Spesialskole for vanføre barn	Annen måte	
Gutter:															
Under 1 år	7	65	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	73
1-2 »	31	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	161
3-6 »	136	212	—	—	—	—	—	2	—	6	—	2	—	—	358
7-13 »	473	448	3	—	32	2	60	50	42	18	8	1	1	—	1 138
14-17 »	368	157	50	27	13	39	84	38	18	8	3	1	2	1	809
18-20 »	121	19	26	24	—	8	8	23	3	4	1	1	1	—	239
21-23 »	10	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	14
Uoppgitt	6	7	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	17
Oslo	203	347	51	2	28	13	23	16	35	2	3	3	1	—	727
Andre byer	294	367	16	18	16	13	64	27	17	12	6	3	1	—	854
Bygder	655	322	15	32	2	23	66	71	11	22	3	3	2	1	1 228
Hele landet	1 152	1 036	82	52	46	49	153	114	63	36	12	9	4	1	2 809
Piker															
Under 1 år	10	63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73
1-2 »	40	106	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	147
3-6 »	121	195	—	—	—	—	—	—	1	3	1	3	—	—	324
7-13 »	424	371	1	—	7	2	5	19	8	4	—	1	1	—	843
14-17 »	310	137	62	8	3	19	65	26	4	6	3	—	—	—	643
18-20 »	109	35	39	35	5	20	19	4	—	4	—	—	—	—	270
21-23 »	12	1	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	16
Uoppgitt	6	6	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	17
Oslo	189	303	50	4	13	7	18	2	7	3	1	1	—	—	598
Andre byer	251	327	29	14	—	13	24	14	3	7	2	2	1	—	687
Bygder	592	284	24	29	2	21	47	34	3	9	1	1	1	—	1 048
Hele landet	1 032	914	103	47	15	41	89	50	13	19	4	4	2	—	2 333
Barn i alt, hele landet.	2 184	1 950	185	99	61	90	242	164	76	55	16	13	6	1	5 142

terhjem og 37,9 prosent i barnehjem. Av guttene var 11,1 prosent anbrakt i observasjonsskole, verneskole, spesialskole for barn med tilpasningsvansker og andre barnepsykiatriske behandlingshjem, mens det tilsvarende tall for piker var 6,8 prosent.

Ser en på antall barn under omsorg i alt pr. 31. desember 1958 pr. tusen barn og unge under 18 år pr. samme dato, finner en at i alt 4,3 promille av barna var under barnevernsnemndenes omsorg. Det er relativt flest barn under omsorg i alderen 14—17 år, nemlig 7,0 promille.

Tabell 10. Barn i spesialskoler for barn med tilpasningsvansker i 1958.

	Barn i alt			Utskrevet i 1958		Gjenopptatt i 1958
	Pr. 31/12 1957	Opp-tatt ¹ i 1958	I alt	Endelig	På prøve	
Gutter:						
Oslo	20	8	28	2	3	—
Andre byer	65	24	89	2	22	—
Bygder . . .	78	17	95	8	18	—
Hele landet	163	49	212	12	43	—
Piker:						
Oslo	17	14	31	2	11	1
Andre byer	33	9	42	4	13	1
Bygder . . .	41	21	62	6	9	1
Hele landet	91	44	135	12	33	3
Barn i alt, hele landet	254	93	347	24	76	3

¹ Her er også tatt med de barn som var under omsorg tidligere, og som er blitt overført til spesialskoler for barn med tilpasningsvansker. Tallene er derfor ikke jamnførbare med tabell 7 som viser det første anbringelsesstedet. Gjenopptatte er her bare telt med én gang.

Tabell 11. Barn i verneskoler i 1958.

	Barn i alt			Utskrevet i 1958		Gjenopptatt i 1958
	Pr. 31/12 1957	Opp-tatt ¹ i 1958	I alt	Endelig	På prøve	
Gutter:						
Oslo	10	12	22	4	5	1
Andre byer	15	9	24	3	9	2
Bygder . . .	26	10	36	1	13	1
Hele landet	51	31	82	8	27	4
Piker:						
Oslo	9	6	15	3	5	—
Andre byer	15	8	23	6	5	2
Bygder . . .	20	9	29	4	4	1
Hele landet	44	23	67	13	14	3
Barn i alt, hele landet	95	54	149	21	41	7

¹ Se note til tabell 10. Opptellingen her er foretatt på tilsvarende måte.

Tabell 10 og 11 gir mer spesifiserte opplysninger om barn i spesialskoler for barn med tilpasningsvansker og i verneskoler.

Tabell 10 bygger på oppgaver fra barnevernsnemndene. Da nemndene ikke har omsorg for barnet i den tiden det er på skolen, kan det være vanskelig for nemndene å gi oppgaver for disse barna. En må derfor regne med at tallene i tabell 10 er noe for lave. Tabell 11 skulle gi korrekte opplysninger.

Av de 93 barna som er anbrakt i spesialskoler i 1958 er 65 kommet under omsorg i 1958 og anbrakt direkte i slik skole. De øvrige 28 barna var under omsorg tidligere og er i 1958 blitt overført til spesialskole.

Av de 54 barna som er anbrakt i verneskole i 1958 er 36 tatt under omsorg i 1958 og anbrakt direkte i verneskole. De øvrige 18 barna var under omsorg tidligere og er i 1958 blitt overført til verneskole.

Ettervern.

Barnevernlovens § 51.1 bestemmer at for barn som har vært anbrakt i spesialskole, obser-

Tabell 12. Barn under ettervern i 1958.

	Barn under ettervern pr. 31/12 1957	Barn kommet under ettervern i 1958			Ettervern opphørt i 1958	Barn under ettervern pr. 31/12 1958
		I alt	Etter § 51.1	Etter § 51.2		
Gutter:						
Under 1 år	—	1	—	1	—	1
1—2 »	5	3	—	3	3	2
3—6 »	12	12	—	12	3	18
7—13 »	46	16	2	14	13	49
14—17 »	123	40	31	9	12	121
18—20 »	107	13	7	6	16	124
21—23 »	22	3	1	2	10	31
Uoppgitt .	1	1	—	1	—	2
Oslo	123	22	3	19	16	129
Andre byer	83	33	21	12	19	97
Bygder . . .	110	34	17	17	22	122
Hele landet	316	89	41	48	57	348
Piker:						
Under 1 år	—	2	—	2	—	1
1—2 »	1	6	—	6	1	6
3—6 »	10	6	—	6	4	11
7—13 »	28	14	—	14	4	38
14—17 »	55	43	24	19	4	61
18—20 »	95	14	13	1	22	93
21—23 »	39	4	2	2	23	49
Uoppgitt .	1	—	—	—	—	1
Oslo	103	43	17	26	27	119
Andre byer	61	19	12	7	11	69
Bygder . . .	65	27	10	17	20	72
Hele landet	229	89	39	50	58	260
Barn i alt, hele landet	545	178	80	98	115	608

¹ Inkl. 8 gutter og 2 piker som først ble registrert i statistikken for 1958.

vasjonsskole eller institusjon for særomsorg, skal barnevernsnemndene sørge for betryggende ettervern. § 51.2 sier at også for barn som nemnda har anbrakt i fosterhjem, barnehjem, ungdoms- og lærlingehjem o. l. skal barnevernsnemnda ved utskrivningen oppnevne tilsynsverger når den etter samråd med oppfostreeren eller styreren for vedkommende hjem finner det påkrevet. Barnet kan stå under ettervern til fylte 23 år. I forbindelse med ettervernet kan nemnda yte økonomisk stønad i penger, naturalier og tjenester av midler som kommunestyret har bevilget. I 1958 kom 178 barn under ettervern (se tabell 12), mens ettervernet opphørte for 115 barn. Ved utgangen av 1958 var i alt 608 barn under ettervern, altså 63 flere enn året før.

Forebyggende åtgjerder.

Barnevernlovens § 18 gir bestemmelser om hvilke forebyggende åtgjerder barnevernsnemnda kan sette i verk mens barnet er i hjemmet. Av de forebyggende åtgjerder er det tilsyn i hjemmet og økonomisk stønad som oftest blir nyttet. Statistikken for 1957 viser at det pr. 31. desember 1957 var 1 595 barn med tilsyn og/eller som fikk økonomisk stønad. I tillegg kommer 5 barn som først er blitt registrert i 1958. I 1958 ble forebyggende åtgjerder satt i verk for 683 barn (se tabell 13). I 1958 opphørte tilsynet

og/eller den økonomiske stønad for 418 barn slik at det ved utgangen av året var 1 803 barn som fikk slik form for støtte (se tabell 14).

Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1958,

I 1958 satte barnevernsnemndene i verk særlige vernetiltak for 1 956 barn — 1 111 gutter og 845 piker — som nemndene ikke tidligere hadde hatt kontakt med, eller hvis sak var under behandling ved årsskiftet 1957—58. 1 303 barn — 704 gutter og 599 piker — ble tatt under omsorg, og for 653 barn — 407 gutter og 246 piker — ble det satt i verk forebyggende åtgjerder. For 30 barn — 11 gutter og 19 piker — ble det først satt i verk forebyggende åtgjerder, men senere i 1958 fant nemndene det likevel nødvendig å ta barna under ovennevnte tall for barn kommet under omsorg.

For 1 501 av de barna som det er fattet særlige vernetiltak for i 1958, er det gitt opplysning om hvem som brakte forholdet inn for nemnda.

For 37,5 prosent av barna var det foreldrene som hadde henvendt seg til barnevernsnemnda, 13,6 prosent av barna er meldt til nemnda av politiet, 4,9 prosent er meldt av barnevernsfunksjonær, og for 11,1 prosent er det lege eller helserådet som har tatt saken opp med nemnda (se tabell 15). Ellers har forholdet vært meldt av skole, naboer m. v.

Tabell 13. Forebyggende åtgjerder satt i verk i 1958.

	Hjemmet satt under tilsyn § 18 a	Hjemmet satt under tilsyn, økon- omisk stønad § 18 a og b	Hjemmet satt under tilsyn, barnet satt i skole eller lære og/eller sørgt for beh. eller pleie § 18 ad, ac, ae	Økon- omisk stønad § 18 b	Hjemmet satt under tilsyn, økon- omisk stønad, satt i lære § 18abd	Økon- omisk stønad, satt i lære eller sørgt for beh. eller pleie § 18 bc, bd, be	Barnet satt i barne- hage, daghjem e. l. § 18 c	Barnet satt i skole eller lære § 18 d	Sørgt for beh. eller pleie § 18 e	I alt
Gutter:										
Under 1 år	7	4	1	2	—	2	2	—	—	18
1-2 »	9	4	2	8	—	—	1	—	—	24
3-6 »	25	11	2	16	—	2	5	—	1	62
7-13 »	86	26	3	26	—	9	3	3	10	166
14-17 »	90	9	7	12	—	1	1	17	3	140
Uoppgitt	2	3	1	2	—	—	—	—	—	8
Oslo	54	2	—	11	—	1	—	—	—	68
Andre byer	51	7	5	5	—	6	5	11	6	96
Bygder	114	48	11	50	—	7	7	9	8	254
Hele landet	219	57	16	66	—	14	12	20	14	418
Piker:										
Under 1 år	4	1	3	1	—	—	—	—	—	9
1-2 »	10	4	2	3	—	—	1	—	—	20
3-6 »	21	9	2	8	—	2	10	—	1	53
7-13 »	50	19	—	21	1	2	3	1	3	100
14-17 »	51	5	5	7	—	2	—	9	—	79
Uoppgitt	3	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Oslo	64	1	—	8	—	—	—	—	2	75
Andre byer	13	5	2	2	—	3	3	4	—	32
Bygder	62	33	10	30	1	3	11	6	2	158
Hele landet	139	39	12	40	1	6	14	10	4	265
Barn ialt, hele landet	358	96	28	106	1	20	26	30	18	683

Tabell 14. Barn under tilsyn og med økonomisk stønad pr. 31. desember 1958.

	Hjemmet satt under tilsyn § 18 a	Økonomisk stønad § 18 b	Hjemmet satt under tils. og økonom. stønad § 18a og b	I alt
Gutter:				
Under 1 år	6	—	3	9
1-2 »	26	9	7	42
3-6 »	77	27	34	138
7-13 »	213	63	84	360
14-17 »	317	33	50	400
18-20 »	112	2	5	119
Uoppgitt	12	1	17	30
Oslo	187	15	5	207
Andre byer	171	19	15	205
Bygder	405	101	180	686
Hele landet	763	135	200	1 098
Piker:				
Under 1 år	5	—	—	5
1-2 »	20	7	9	36
3-6 »	58	33	37	128
7-13 »	169	66	67	302
14-17 »	109	25	35	169
18-20 »	37	2	4	43
Uoppgitt	7	2	13	22
Oslo	121	14	3	138
Andre byer	59	20	15	94
Bygder	225	101	147	473
Hele landet	405	135	165	705
Barn i alt, hele landet	1 168	270	365	1 803

Fordelingen av barna etter hvem som har meldt forholdet, er forskjellig i Oslo, andre byer og bygder. I Oslo har foreldrene brakt forholdet inn for nemnda for 51,0 prosent av barna, i andre byer for 42,6 prosent og i bygdene for 23,7 prosent. I Oslo er forholdet meldt av politiet for 9,8 prosent av barna, mens de tilsvarende prosenttall for andre byer og bygder er henholdsvis 15,5 og 15,2. I Oslo forekommer det nesten ikke at saken er tatt opp av en barnevernsfunksjonær, mens dette gjelder 9,8 prosent av barna i bygdene.

§ 16 i Barnevernloven trekker opp rammen for nemndenes adgang til å gripe inn til vern om det enkelte barn. De forhold som gir grunnlag for vernetiltak er følgende:

- når barnet blir slik behandlet eller lever under slike forhold at dets helse (fysisk—psykisk) eller utvikling utsettes for skade eller alvorlig fare,
- når barnet ved lovovertrædelser eller annen adferd viser så dårlig tilpasning til omgivelsene eller samfunnet at særlige åtgjerder finnes påkrevd,
- når barnet er uten forsørger eller foreldrene ikke er i stand til å forsørge det på forsvarlig måte, og det heller ikke på annen måte blir sørget forsvarlig for det,
- når barnet er sykt eller lider av kroppsligte, nedsatte åndsevner eller andre mangler, og de nødvendige åtgjerder ikke er tatt for å gi det den pleie eller behandling det har

behov for, og som det etter forholdene er mulig å gi det.

Tabell 16 viser barna fordelt etter årsakene til nemndas vernetiltak etter § 16. Årsakene er oppgitt for 1 300 av de 1 956 barna. For 70,3 prosent av barna som årsaksforholdet er oppgitt for, skyldtes vernetiltakene forholdene i hjemmet, for 25,7 prosent var vernetiltakene satt i verk på grunn av barnas adferd, og for 4 prosent ble det fattet vernetiltak både på grunn av barnas adferd og forholdene i hjemmet. Barnevernsnemndene har fattet vernetiltak for 386 barn etter lovens § 16 b — forhold som skyldes barnets adferd og 16 b kombinert med andre punkter i § 16. For 241 gutter og 124 piker har en mer spesifiserte opplysninger om barnas adferd.

Blant guttene er tyveri den langt viktigste årsaken til at nemndene har måttet gripe inn. For pikenes vedkommende var uvanlig seksuell adferd, tyveri og skulking fra skole og arbeidsplass de viktigste årsakene.

Av de barna som nemndene fattet vernetiltak for hadde 163 eller 8,3 prosent fysisk eller psykisk lyte (tabell 17).

Tabell 18 viser hvem som hadde omsorgen for de barna nemnda traff særlige vernetiltak for i 1958.

For 1 566 barn som det ble truffet særlige vernetiltak for, har en opplysninger om foreldrenes sivilstand (se tabell 19). Over 50 prosent av disse barna levde sammen med bare den ene av foreldrene. Om lag 17 prosent av barna kom fra hjem hvor foreldrene var skilt eller separert.

I alminnelighet vil det være tilstrekkelig at barnevernsnemnda overtar omsorgen for barnet uten å frata foreldrene foreldremyndigheten. Forholdet kan imidlertid være slik at barnevernsnemnda finner grunn til å frata foreldrene befattning med og myndigheten over barnet. Barnevernsnemnda kan etter Barnevernlovens § 20.1 beslutte at foreldremyndigheten skal fratras foreldrene. Vedkommende by- eller herredsdommer må tiltre nemnda som medlem ved behandlingen av slike saker. Det er i alt 1 303 nye barn som er kommet under barnevernsnemndas omsorg i 1958. I de langt fleste tilfelle har foreldrene gitt

Tabell 17. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1958. Barn med lyte.

	Gutter	Piker	I alt
Barn i alt	1 111	845	1 956
Av disse med lyte ...	91	72	163
Blind	2	—	2
Dårlig syn	2	2	4
Døv	1	2	3
Talehemmet	2	1	3
Psykisk påfallende .	21	22	43
Åndssvak	9	5	14
Evneveik	34	24	58
Vanfør	5	1	6
Annen lyte	13	8	21
Langvarig sykdom .	2	7	9

Tabell 15. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1958, fordelt etter hvem som har meldt forholdet.

Meldt av	Gutter				Piker				I alt
	Oslo	Andre byer	Bygder	Hele landet	Oslo	Andre byer	Bygder	Hele landet	
Foreldre	120	91	80	291	119	88	65	272	563
Skolen	8	17	14	39	10	7	12	29	68
Forsorgsstyret	2	2	12	16	1	2	17	20	36
Politiet	36	53	74	163	10	12	19	41	204
Helserådet	39	5	14	58	38	2	10	50	108
Lege	5	9	17	31	4	7	17	28	59
Barnevernsfunksjonær	2	4	28	34	1	6	32	39	73
Barnehjem	—	5	1	6	—	3	1	4	10
Fosterhjem	2	3	14	19	4	4	7	15	34
Naboer	—	5	18	23	—	3	17	20	43
Andre	29	15	22	66	34	11	23	68	134
Politiet og skolen	—	16	8	24	2	2	6	10	34
Andre kombinasjoner av ovennevnte grupper	3	23	49	75	—	25	35	60	135
Uoppgitt	71	88	107	266	62	56	71	189	455
I alt	317	336	458	1 111	285	228	332	845	1 956

Tabell 16. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1958, fordelt etter årsaken til nemndas inngripen.

	Barnet levde under skadelige forhold § 16 a	Barnet levde under skadelige forhold, manglet forsørger og hadde tilpasningsvansker § 16abc, ab	Barnet levde under skadelige forhold, manglet forsørger og/eller hadde fysisk eller psykisk lyte § 16ac, ad	Barnet hadde tilpasningsvansker § 16b	Barnet hadde tilpasningsvansker, manglet forsørger § 16bc, bd, bcd	Barnet manglet forsørger § 16 c	Barnet manglet forsørger og hadde fysisk eller psykisk lyte § 16d, cd	Årsak uoppgitt	Barn i alt
Gutter:									
Under 1 år	14	—	2	—	—	119	2	52	189
1-2 »	12	—	7	—	—	59	1	42	121
3-6 »	36	—	6	—	—	63	6	79	190
7-13 »	38	8	5	112	12	72	9	124	380
14-17 »	7	2	2	114	4	25	1	61	216
18-20 »	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Uoppgitt	1	—	—	—	1	6	—	6	14
Oslo	18	2	2	51	7	156	—	81	317
Andre byer	21	3	5	81	5	90	6	125	336
Bygder	69	5	15	94	5	99	13	158	458
Hele landet	108	10	22	226	17	345	19	364	1 111
Piker:									
Under 1 år	13	—	3	—	—	114	2	45	177
1-2 »	13	—	3	—	—	50	—	34	100
3-6 »	24	—	3	—	—	61	1	72	161
7-13 »	25	5	7	21	10	63	8	91	230
14-17 »	5	9	2	83	1	18	2	43	163
18-20 »	—	—	—	3	—	—	—	1	4
Uoppgitt	1	—	—	1	—	2	—	6	10
Oslo	14	2	4	47	2	141	3	72	285
Andre byer	15	3	7	25	3	87	2	86	228
Bygder	52	9	7	36	6	80	8	134	332
Hele landet	81	14	18	108	11	308	13	292	845
Barn i alt, hele landet	189	24	40	334	28	653	32	656	1 956

Tabell 18. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1958, fordelt etter hvem som hadde omsorgen for barnet på det tidspunktet da barnevernsnemnda grep inn.

	Barn kommet under omsorg		Barn som det er truffet forebyggende åtgjerder for		Barn i alt	Gutter	Piker
	Gutter	Piker	Gutter ¹	Piker ¹			
Foreldre	269	222	203	81	775	472	303
Moren	242	231	107	82	662	349	313
Faren	33	42	15	13	103	48	55
Fosterforeldre i alt	20	9	4	4	37	24	13
Besteforeldre	11	6	3	1	21	14	7
Andre nære slektninger	3	—	—	—	3	3	—
Andre	6	3	1	3	13	7	6
Uoppgitt	140	95	78	66	379	218	161
I alt	704	599	407	246	1 956	1 111	845

¹ Til dette kommer 11 gutter og 19 piker som senere i 1958 er kommet under omsorg og som er tatt med i tallene på barn under omsorg.

Tabell 19. Barn som det er truffet særlige vernetiltak for i 1958, fordelt etter foreldrenes sivilstand.

	Foreldrenes sivilstand i de tilfelle begge eller den ene av foreldrene hadde (har) omsorgen			Foreldrenes sivilstand i de tilfelle fosterforeldre eller institusjon hadde (har) omsorgen		
	Gutter	Piker	I alt	Gutter	Piker	I alt
Foreldrene gift	443	270	713	—	—	—
Foreldrene gift, men faren forlatt hjemmet	3	4	7	—	—	—
Foreldrene gift, men moren forlatt hjemmet	12	9	21	1	—	1
Foreldrene skilt eller separert	139	125	264	4	3	7
Moren enke	52	37	89	—	—	—
Faren enkemann	30	32	62	5	2	7
Den av foreldrene som hadde omsorgen gift med en annen enn barnets mor/far	58	57	115	1	1	2
Moren ugift	130	132	262	5	2	7
Begge foreldrene døde	—	3	3	4	2	6
I alt	867	669	1 536	20	10	30

samtykke til offentlig omsorg, og foreldrene til 13 barn — 6 gutter og 7 piker — er blitt fratatt foreldremyndigheten. For 44 barn har foreldrene nektet samtykke i offentlig omsorg. Disse barna er likevel tatt under omsorg, og for 16 av dem — 9 gutter og 7 piker — er foreldrene fratatt foreldremyndigheten.

Påtaleunntatelser.

I alt har barnevernsnemndene fått melding om at påtalemyndigheten har unnlatt å reise påtale etter Barnevernlovens §§ 57 og 58 for 715 barn — 654 gutter og 61 piker. For 576 av disse barna har barnevernsnemndene etter undersøkelser av hjemmet og som oftest etter samtale med barn og foreldre, ikke funnet grunn til å sette i verk vernetiltak. For 114 gutter og 25 piker var det i tidligere år eller ble det i 1958 fattet vernetiltak. 78 gutter og 8 piker var under omsorg, ettervern eller tilsyn pr. 1. januar 1958, altså før påtaleunntatelsen ble meldt. 11 gutter og 6 piker ble tatt under omsorg i 1958 og for 24 gutter og 10 piker ble det satt i verk forebyggende åtgjerder. Av de barna som det før 1958 eller i 1958 ble satt i verk forebyggende åtgjerder for, ble 16 senere i året tatt under omsorg.

Av guttene var det således i alt 67 som var under omsorg pr. 1. januar 1958 eller som kom under omsorg i 1958. Av disse var 25 anbrakt

i verneskole og 12 i spesialskole for barn med tilpasningsvansker. 3 gutter var først anbrakt i slik spesialskole, men ble senere overført til verneskole. Av de 14 pikene som var eller ble tatt under omsorg var 3 anbrakt i verneskole og 1 i spesialskole for barn med tilpasningsvansker.

Også i Kriminalstatistikken har en oppgaver over påtaleunntatelser for barn etter Barnevernlovens §§ 57 og 58. Denne statistikken bygger på oppgaver fra strafferegisteret og omfatter påtaleunntatelser gitt av statsadvokaten. For 1958 viser statistikken at påtaleunntatelse er gitt for 1 303 barn — 1 208 gutter og 95 piker. Tallet på påtaleunntatelser er noe større, nemlig 1 385, fordi det forekommer at samme barnet er gitt flere påtaleunntatelser. Det er dårlig samsvar mellom de to sett oppgaver. Byrået antar at de tall som en får gjennom strafferegisteret gir det beste uttrykket for omfanget av påtaleunntatelser etter Barnevernloven.

Årsaken til at en har to sett oppgaver over påtaleunntatelser etter Barnevernloven er de ulike formål med oppgavene. Kriminalstatistikken gir opplysninger om alle påtaleunntatelser, mens det av barnevernsstatistikken skulle framgå hvilke forføyninger barnevernsnemndene treffer overfor de barn som er gitt påtaleunntatelse etter Barnevernloven.

